

Stärkt kontroll av arbetssökande som deltar i arbetsmarknadspolitiska insatser hos leverantörer samt stärkt kontroll av leverantörers avvikelserapportering

Återrapport enligt regleringsbrev 2025

Arbetsförmedlingen
Författare: Arbetsförmedlingen
Datum: 2026-04-08
Diarienummer: Af-2025/0094 2606

Innehåll

Förord	5
1 Sammanfattning	6
1.1 Genomförda åtgärder	6
1.2 Pågående åtgärder	7
2 Inledning	7
3 Vidtagna åtgärder för att förbättra systematisk kontroll och uppföljning av att villkoren för rätten till ersättning avseende arbetssökande som deltar i insatser hos leverantörer uppfylls.....	8
3.1 Skärpt tillämpning av kravet på arbetssökande att söka lämpligt arbete i arbetsmarknadspolitiska insatser	8
3.2 Informationsinsatser gentemot leverantörer	9
3.3 Delad handlingsplan mellan Arbetsförmedlingen och leverantör.....	9
3.4 Förtydligat krav på geografisk och yrkesmässig rörlighet i arbetsmarknadspolitiska insatser med matchningsinslag	9
3.5 Kontroll av den arbetssökandes aktivitetsrapportering	10
3.5.1 Förtydligad aktivitetsrapport	10
3.6 Resultat av den skärpta tillämpningen av kravet på arbetssökande att söka lämpligt arbete i arbetsmarknadspolitiska insatser	11
4 Vidtagna åtgärder för att förbättra systematisk kontroll och uppföljning av de krav som ställs på leverantörer avseende avvikelserapportering.....	12
4.1 Leverantörers rapportering inom arbetsmarknadspolitiska insatser.....	12
4.2 Förtydligande av innehåll i informativ rapport	12
4.3 Leverantörers skyldighet att avvikelserapportera	13
4.4 Genomförda informationsinsatser om avvikelserapportering	13
4.5 Förtydligande av innehåll i avvikelserapporten.....	13
4.6 Driftsatt avvikelseapplikation.....	14
4.7 Stickprovskontroll av avvikelserapportering	14
4.8 Konsekvenser vid bristande avvikelserapportering.....	14
4.9 Applikation för pågående placeringsbeslut hos leverantör	15
5 Relaterade åtgärder	15
5.1 Utvecklade arbetssätt för styrning, dialog och uppföljning.....	15
5.2 Förbättrat informationsutbyte mellan myndigheter	16
5.3 Förbättrat informationsutbyte mellan kommunal vuxenutbildning och Arbetsförmedlingen	16
5.4 Underrättelser från annan myndighet.....	17
5.5 Informationsutbyte med Utbetalningsmyndigheten	17
5.6 Informationsutbyte med Skatteverket.....	17

5.7	Förstärkt identitetskontroll för arbetssökande med samordningsnummer	18
5.8	Pågående fördjupad analys utifrån slutrapport enligt regleringsbrev 2024: Motverka felaktiga utbetalningar till företag	18
5.9	Pågående arbete för att stärka myndighetens tekniska förmåga inom kontrollarbetet	19
6	Verksamhetsområde Korrekta utbetalningar	19

Förord

Arbetsförmedlingen har tilldelats följande uppdrag i myndighetens regleringsbrev 2025:

”Arbetsförmedlingen ska förbättra sin systematiska kontroll och uppföljning av att villkoren för rätten till ersättning avseende arbetssökande som deltar i insatser hos leverantörer uppfylls. Arbetsförmedlingen ska även förbättra sin systematiska kontroll och uppföljning av de krav som ställs på leverantörer avseende avvikelserapportering”.

Arbetsförmedlingen ska senast den 8 april 2026 till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) redovisa resultatet av vidtagna åtgärder.

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Maria Hemström-Hemmingsson. Föredragande har varit verksamhetssamordnare Anneli Thorefeldt. Övriga som deltagit i den slutgiltiga handläggningen är Thérèse Frennberg, verksamhetsområdesdirektör verksamhetsområde Korrekta utbetalningar samt Eeva Vestlund, t f stabschef verksamhetsområde Korrekta utbetalningar. Beslutet är fastställt i diariet och saknar därför namnunderskrifter.

Maria Hemström-Hemmingsson
Generaldirektör

Anneli Thorefeldt
Verksamhetssamordnare

1 Sammanfattning

Arbetsförmedlingen redovisar i denna återrapport genomförda samt pågående åtgärder för att stärka kontrollen av arbetssökande som deltar i arbetsmarknadspolitiska insatser hos leverantörer, samt åtgärder för att förbättra myndighetens kontroll av att leverantörer avvikelserapporterar. Majoriteten vidtagna åtgärder utgörs av tekniskt utvecklingsarbete för att åstadkomma ett innehållsmässigt korrekt och effektiviserat digitalt informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och externa parter. Även mer traditionella informationsinsatser har genomförts. Härutöver har myndigheten, genom att avvikelseapplikationen nu är i drift, genomfört systematiska analyser av leverantörers avvikelserapportering samt stickprovskontroller av avvikelserapportering i samband med fysiska kontrollbesök hos leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser.

Pågående åtgärder syftar primärt till att ytterligare förbättra informationsflödet mellan myndighet och leverantörer, samt att öka myndighetens tekniska förmågor inom kontrollarbetet.

1.1 Genomförda åtgärder

- Skärpt tillämpning av villkoret lämpligt arbete, avsnitt 3.1
- Informationsinsatser till leverantörer om geografisk och yrkesmässig rörlighet i handlingsplanen och leverantörens roll att stödja arbetssökande att efterleva handlingsplanen, avsnitt 3.2
- Delad handlingsplan med leverantörer inom flera arbetsmarknadspolitiska insatser, avsnitt 3.3
- Justerad utformning av arbetssökandes aktivitetsrapport, avsnitt 3.5
- Driftsatt avvikelseapplikation, avsnitt 4.6
- Stickprov av avvikelserapportering för frånvarande deltagare vid planerad aktivitet i samband med fysiska kontrollbesök, avsnitt 4.7
- Teknisk lösning för informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommunal vuxenutbildning (Komvux), avsnitt 5.3

1.2 Pågående åtgärder

- Pågående teknisk förflyttning av arbetsmarknadspolitiska insatser så att handlingsplan kan delas med leverantörer inom fler insatser, avsnitt 3.3
- Stickprov av att leverantörers planering med arbetssökande överensstämmer med Arbetsförmedlingens bedömning av geografiskt och yrkesmässigt sökområde i handlingsplan, avsnitt 3.4
- Justeringar i utformningen av leverantörers informativa rapport, avsnitt 4.2
- Justeringar i utformningen av leverantörers avvikelse rapport, avsnitt 4.5
- Utveckling av applikation för att söka fram ärendenummer för pågående placeringsbeslut, avsnitt 4.9
- Ökat informationsutbyte med andra myndigheter, avsnitt 5
- Implementering av leverantörsutvecklingsmodell, avsnitt 5.1

2 Inledning

Arbetsförmedlingen är en av flera utbetalande myndigheter med uppdrag att motverka bidragsbrott och felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet. Det är av största vikt att samhällets gemensamma resurser används ändamålsenligt och att utbetalningar till enskilda, leverantörer och arbetsgivare är korrekta.

Ett av Arbetsförmedlingens uppdrag är att kontrollera att arbetssökande uppfyller villkoren för att vara ersättningsberättigad. Villkoren anges i den arbetssökandes handlingsplan som upprättas utifrån den enskildes förutsättningar. När en arbetssökande deltar i en arbetsmarknadspolitisk insats hos leverantör, är Arbetsförmedlingen beroende av att leverantörer informerar myndigheten om avvikelser från den arbetssökandes sida för att kunna fullgöra sitt kontrolluppdrag. Härav följer att Arbetsförmedlingen också behöver kontrollera att leverantörer fullgör skyldigheten att avvikelse rapportera.

I denna rapport redovisas vidtagna åtgärder för att stärka kontrollen av arbetssökande som deltar i arbetsmarknadspolitiska insatser respektive kontrollen av att leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser avvikelse rapporterar. Även påbörjade åtgärder och utvecklingsinitiativ som beräknas slutföras under 2026 redovisas.

3 Vidtagna åtgärder för att förbättra systematisk kontroll och uppföljning av att villkoren för rätten till ersättning avseende arbetssökande som deltar i insatser hos leverantörer uppfylls

Arbetsförmedlingen har i uppdrag att löpande kontrollera att arbetssökande som får eller söker ersättning från en a-kassa eller ersättning från Försäkringskassan under tiden de deltar i program uppfyller villkoren för rätt till ersättning och inte bryter mot sanktionsbestämmelserna. Kontrollen syftar till att tiden i arbetslöshet ska bli så kort som möjligt, att matchningen på arbetsmarknaden ska fungera och att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Kraven på den arbetssökande anges i dennes handlingsplan, som är ett viktigt verktyg i kontrollarbetet inom arbetslöshetsförsäkringen, aktivitetsstödet och utvecklings- samt etableringsersättningen. I handlingsplanen sammanfattas den arbetssökandes stödbehov och mål, samt anges vilka aktiviteter som ska genomföras utifrån den enskildes förutsättningar. Vidare anges Arbetsförmedlingens bedömning av den arbetssökandes geografiska och yrkesmässiga sökområde (GYR).

När en arbetssökandes behov bedömts vara att delta i en arbetsmarknadspolitisk insats, ska den arbetssökande månatligen redovisa sin aktivitet i insatsen via aktivitetsrapporteringen. Parallellt härmed redovisar leverantörer genomförda aktiviteter i tillhandahållen insats via rapporter till myndigheten.

3.1 Skärpt tillämpning av kravet på arbetssökande att söka lämpligt arbete i arbetsmarknadspolitiska insatser

Arbetsförmedlingen har under våren 2025 skärpt tillämpningen av föreskrifterna om lämpligt arbete för att bättre leva upp till regelverkets intentioner. Med anledning av detta har myndigheten tydliggjort förväntningarna i arbetssökandes individuella handlingsplaner avseende geografiskt och yrkesmässigt sökområde samt stärkt kontrollen av om arbetssökande har levt upp till dessa krav. Den nya tillämpningen innebär att söka jobb utanför dagpendlingsavstånd och/eller nuvarande yrkesområde anses vara en del av villkoret att aktivt söka lämpliga arbeten.¹ Det innebär att om det framgår av handlingsplanen att den arbetssökande inte får begränsa sitt geografiska och/eller yrkesmässiga sökområde men ändå har gjort det, så fattar Arbetsförmedlingen beslut om en åtgärd.

¹ 10 Arbetsförmedlingen (2025). Lämpligt arbete och kravet att aktivt söka lämpliga arbeten. Rättsligt ställningstagande. Af-2025/00146373. Serienummer: AFRS 1 2025.

Stärkt kontroll av arbetssökande som deltar i arbetsmarknadspolitiska insatser hos leverantörer samt stärkt kontroll av leverantörers avvikelserapportering

Vidtagna åtgärder för att förbättra systematisk kontroll och uppföljning av att villkoren för rätten till ersättning avseende arbetssökande som deltar i insatser hos leverantörer uppfylls

3.2 Informationsinsatser gentemot leverantörer

Leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser informerades våren 2025 om den skärpta tillämpningen av Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens (IAF) föreskrifter och hur de ska använda sig av handlingsplanen i den gemensamma planeringen med den arbetssökande. Leverantörerna informerades även om att det är den arbetssökande som riskerar att drabbas av sanktion om denne inte följer sin handlingsplan och att det därför är av vikt att leverantörer har kännedom om regelverket och utformar sin insats i överensstämmelse med handlingsplanen. Informationsinsatserna har skett både vid digitala tjänsteinformationsmöten, genom skriftlig information på myndighetens hemsida samt i form av ett inspelat webinarium som leverantörer kan ta del av vid flera tillfällen och sprida vidare internt till sin personal.

3.3 Delad handlingsplan mellan Arbetsförmedlingen och leverantör

Leverantörers insyn i handlingsplanens innehåll underlättas om de har digital tillgång till denna. Handlingsplanen delas digitalt med de leverantörer vars dokumentation hanteras i systemstödet Mina sidor fristående aktörer (MSFA), vilket inkluderar insatserna Rusta och matcha, Karriärvägledning samt Steg till arbete och en växande andel arbetsmarknadsutbildningar. En teknisk förflyttning av arbetsmarknadspolitiska insatser pågår i syfte att säkerställa långsiktigt hållbar förvaltning samt framtidssäkra systemen. Förflyttningen skapar bättre förutsättningar för moderna, användbara och säkra lösningar som kan vidareutvecklas i takt med förändrade behov och krav.

Genom att leverantör kan ta del av innehållet i handlingsplanen får leverantören tillgång till sådan information om den arbetssökande som leverantören behöver för att kunna utforma sitt stöd i överensstämmelse med handlingsplanen och därigenom stödja den arbetssökande att följa denna.² Leverantörer behöver inte ha samtycke från den arbetssökande för att kunna ta del av handlingsplanen.

3.4 Förtydligat krav på geografisk och yrkesmässig rörlighet i arbetsmarknadspolitiska insatser med matchningsinslag

Arbetssökande ska söka arbeten utifrån det geografiska och yrkesmässiga sökområde som Arbetsförmedlingen angett i dennes handlingsplan. Det är därför viktigt att insatser med matchningsinslag stödjer detta, både för att fortast möjligt nå resultat och också för att den arbetssökande inte ska drabbas av varning eller avstängning från ersättning.

² 28 kap. 12a § i offentlighets- och sekretesslagen.

Stärkt kontroll av arbetssökande som deltar i arbetsmarknadspolitiska insatser hos leverantörer samt stärkt kontroll av leverantörers avvikelserapportering

Vidtagna åtgärder för att förbättra systematisk kontroll och uppföljning av att villkoren för rätten till ersättning avseende arbetssökande som deltar i insatser hos leverantörer uppfylls

I myndighetens största matchningsinsats sett till antal deltagare, Rusta och matcha 2, har kravet att leverantör i arbetet med deltagare ska utgå från Arbetsförmedlingens handlingsplan införts i förfrågningsunderlaget enligt följande: "Leverantörens stöd ska utgå från den planering och de krav som Arbetsförmedlingen redovisar i den arbetssökandes handlingsplan, bland annat avseende geografiskt och yrkesmässigt sökområde".³

Liknande krav kommer varefter upphandling sker att successivt införas i övriga arbetsmarknadspolitiska insatser som innefattar matchningsinslag.

Möjliggörandet av distansstudier inom arbetsmarknadsutbildningar innebär att arbetssökande i större utsträckning kan ta del av arbetsplatsförlagt lärande på andra orter än hemorten, om så bedöms lämpligt. Detta underlättar den geografiska rörligheten för deltagare i arbetsmarknadsutbildningar och beskrivs i myndighetens mall för förfrågningsunderlag vid nya upphandlingar.

Stickprovskontroller av att leverantörer utgår från Arbetsförmedlingens handlingsplan, inklusive bedömning av geografiskt och yrkesmässigt sökområde (GYR), inleds under kvartal 1 2026. Stickproven kommer att utföras inom sådana insatser där villkoret att utgå från Arbetsförmedlingens handlingsplan enligt ovan har införts.

3.5 Kontroll av den arbetssökandes aktivitetsrapportering

3.5.1 Förtydligad aktivitetsrapport

Arbetssökande redovisar månatligen genomförda aktiviteter och sökta arbeten genom att sända in en aktivitetsrapport till Arbetsförmedlingen. Under 2025 har aktivitetsrapporten utvecklats så att arbetssökande redovisar sökta yrkesområden och arbeten i strukturerad form istället för i fritext. Detta möjliggör en högre grad av automatiserad bedömning av om arbetssökande har sökt arbeten i enlighet med inriktningen i handlingsplanen eller inte. Härigenom ökar kvaliteten och effektiviteten i kontrollen av aktivitetsrapporter och därmed även myndighetens möjlighet att agera på innehållet. Alla insända aktivitetsrapporter automatgranskas. Den automatiska granskaren sorterar ut aktivitetsrapporter som exempelvis innehåller få sökta arbeten, fritext eller icke genomförda obligatoriska aktiviteter, för manuell granskning av kontrollhandläggare. Även rapporter som innehåller flera identiska sökta arbeten, eller redovisar samma sökta arbeten som i tidigare insänd aktivitetsrapport från den arbetssökande, sorteras ut för manuell granskning. Om det finns skäl att anta att den arbetssökande inte uppfyller villkoren för ersättning under tid i program, skickas ärendet vidare för utredning och beslut om eventuell varning eller avstängning från rätten till aktivitetsstöd,

³ Af-2025/0017 5396 Version 3 av Rusta och matcha 2. Avsnitt 4.1 Innehåll

Stärkt kontroll av arbetssökande som deltar i arbetsmarknadspolitiska insatser hos leverantörer samt stärkt kontroll av leverantörers avvikelserapportering

Vidtagna åtgärder för att förbättra systematisk kontroll och uppföljning av att villkoren för rätten till ersättning avseende arbetssökande som deltar i insatser hos leverantörer uppfylls

utvecklingsersättning och etableringsersättning enligt förordningen om ersättning för deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser⁴.

I den manuella granskningen av insända rapporter ingår att uppmärksamma arbetsförmedlare om det framgår att den arbetssökande har avbrutit eller har ett behov av avbrott eller återkallande av insats, eller om anpassning, justering eller stöd inom insatsen bedöms nödvändigt. Genom aktivitetsrapporteringen kan Arbetsförmedlingen även följa den arbetssökandes progression när denne deltar i en upphandlad arbetsmarknadspolitisk insats hos leverantör.

3.6 Resultat av den skärpta tillämpningen av kravet på arbetssökande att söka lämpligt arbete i arbetsmarknadspolitiska insatser

Efter att Arbetsförmedlingen skärpte tillämpningen har det skett en betydande ökning av antalet skickade meddelanden med anledning av att den arbetssökande har begränsat sitt geografiska och/eller yrkesmässiga sökområde. I avvaktan på att myndighetens systemstöd utvecklas, följer Arbetsförmedlingen manuellt antalet meddelanden och sanktioner där orsaken varit att den arbetssökande inte kan anses aktivt ha sökt lämpliga arbeten eftersom hen har begränsat sitt geografiska och/eller yrkesmässiga sökområde.⁵

Tabell 1

Antal skickade meddelanden där den arbetssökande har begränsat sitt geografiska och/eller yrkesmässiga sökområde för perioden maj - december 2025. Uppdelat på meddelanden för arbetssökande med ersättning från a-kassa respektive deltar i program med ersättning.

Period	Deltar i program med ersättning	Ersättning från a-kassan	Totalt
Maj	510	584	1094
Juni	1446	1289	2735
Juli	1720	1215	2935
Augusti	2363	2983	5346
September	3033	2763	5796
Oktober	2895	2482	5377
November	2767	2443	5210

⁴ Förordning (2017:819) om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser

⁵ Arbetsförmedlingen, Förbättrad matchning och kontroll Återrapport enligt regleringsbrev 2025 (Af-2025/0014 1427).

December	3780	3195	6975
----------	------	------	------

4 Vidtagna åtgärder för att förbättra systematisk kontroll och uppföljning av de krav som ställs på leverantörer avseende avvikelserapportering

4.1 Leverantörers rapportering inom arbetsmarknadspolitiska insatser

Det stöd och aktiviteter som den arbetssökande tar del av och utför inom arbetsmarknadspolitiska insatser som tillhandahålls av leverantörer, kan följas upp genom olika typer av rapporter som leverantörerna ska inkomma med till Arbetsförmedlingen inom i avtal angivna tidsramar. Informationsflödet har utvecklats i etapper och brister därför i systematik och innehåll. Arbete pågår för att förenkla och effektivisera informationsutbytet mellan myndigheten och leverantörer.

De leverantörsrapporter som i första hand används för att följa upp leverans av insatser med matchningsinslag, är det schema som leverantören ska upprätta för den arbetssökande samt slutredovisningen som skickas in till Arbetsförmedlingen i samband med insatsens slut. Scheman upprättas regelbundet av leverantör och anger vilka aktiviteter den arbetssökande ska utföra eller ta del av de närmaste veckorna (viss variation förekommer beroende på insats).

Slutredovisningen ska innehålla en beskrivning av vilka aktiviteter deltagaren genomfört, vad som har fungerat eller inte fungerat, förslag på lämpligt nästa steg för deltagaren samt vilken huvudsaklig sysselsättning deltagaren har för tillfället. Slutredovisningen kan även användas för att bedöma hur väl leverantören har stöttat den arbetssökande att efterleva Arbetsförmedlingens handlingsplan.

Den informativa rapporten ska användas av leverantörer för att komma i kontakt med myndigheten i ärenden som rör den arbetssökande under pågående insats. Avvikelserapporten ska sändas in av leverantör vid deltagares frånvaro från planerad aktivitet och vid misskötsel.

4.2 Förtydligande av innehåll i informativ rapport

Justering av utformningen av den informativa rapporten pågår. De informativa rapporterna ska utformas så att de i större utsträckning tillhandahåller den

Stärkt kontroll av arbetssökande som deltar i arbetsmarknadspolitiska insatser hos leverantörer samt stärkt kontroll av leverantörers avvikelserapportering

Vidtagna åtgärder för att förbättra systematisk kontroll och uppföljning av de krav som ställs på leverantörer avseende avvikelserapportering

information som krävs för att omhänderta utmaningen med färre interaktioner mellan leverantörer och myndigheten.

4.3 Leverantörers skyldighet att avvikelserapportera

Leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser inom ramen för ett upphandlat avtal eller genom valfrihetssystem är skyldiga att avvikelserapportera enligt vad som framgår av Arbetsförmedlingens föreskrifter om uppgiftsskyldighet för leverantörer (AFFS 2023:1). Arbetsförmedlingen ställer också som krav att leverantörer ska ha tydliga rutiner för

- kontroll av deltagarnas närvaro och frånvaro
- hantering av avvikelserapportering och
- uppföljning av efterlevnad av dessa rutiner.

Leverantörens rutiner för hantering av avvikelserapportering ska vara välkända av samtliga anställda och av eventuella underleverantörer som arbetar i utförandet av insatsen.

4.4 Genomförda informationsinsatser om avvikelserapportering

Vid vilka tillfällen en avvikelserapport ska sändas och vad den ska innehålla framgår av föreskriften AFFS 2023:1 Uppgiftsskyldighet för leverantörer. Skriftlig information i syfte att besvara vanligt förekommande frågeställningar kommunicerades till leverantörer samt publicerades på Arbetsförmedlingens hemsida den 1 oktober 2025 i form av *Förtydligande av leverantörernas avvikelserapportering av frånvaro*. I förtydligandet informeras leverantörer om skyldigheten att avvikelserapportera som framgår av förordning AFFS 2023:1, samt vad som ska rapporteras som frånvaro och vad som ska rapporteras som misskötsel.

Internt inom myndigheten har vikten av att hantera av leverantör insända handlingar inom föreskriven tid, samt att agera på insänd information, förtydligats genom en informationsinsats riktad mot Arbetsförmedlingens verksamhet.

4.5 Förtydligande av innehåll i avvikelserapporten

Justeringar av avvikelserapportens utformning pågår. Syftet är att det ska vara tydligt och enkelt för leverantörer att rapportera avvikelser korrekt. Syftet är också att hanteringen av avvikelserapporter hos både Arbetsförmedlingen och leverantörer ska förenklas. Förhoppningen är att justeringarna ska medföra att leverantörer sänder in korrekta avvikelserapporter och därmed ett minskat behov för Arbetsförmedlingen

Stärkt kontroll av arbetssökande som deltar i arbetsmarknadspolitiska insatser hos leverantörer samt stärkt kontroll av leverantörers avvikelserapportering

Vidtagna åtgärder för att förbättra systematisk kontroll och uppföljning av de krav som ställs på leverantörer avseende avvikelserapportering

att be leverantörer om kompletteringar på grund av att uppgifter saknas eller är ofullständiga. Justeringarna beräknas vara genomförda under 2026.

4.6 Driftsatt avvikelseapplikation

En avvikelseapplikation driftsattes i maj 2025. Applikationen ger möjlighet att bedöma antal insända avvikelser i relation till antalet deltagardagar hos leverantör för att därigenom välja ut de leverantörer som statistiskt avviker, dvs sänder in få eller inga avvikelserapporter, för ytterligare kontroll. Sedan avvikelseapplikationen började användas i juni 2025, har tre kontroller genomförts.

4.7 Stickprovskontroll av avvikelserapportering

Systematiska stickprovsundersökningar av leverantörers avvikelserapportering genomfördes i samband med oannonserade fysiska kontrollbesök under 2025. Leverantörer ombads redovisa vilka deltagare som hade schemalagd aktivitet på plats den dag då besöket ägde rum. Frånvarande deltagares ärendenummer inhämtades och därefter kontrollerades om den enskilde rapporterat frånvaro från insats till Arbetsförmedlingen, samt om leverantören hade sänt in en avvikelserapport för den frånvarande deltagaren. Om så inte var fallet, registrerades ett klagomålsärende på leverantörens dokumentation. Arbetet med stickprovskontroller av avvikelserapportering planeras fortgå under 2026.

4.8 Konsekvenser vid bristande avvikelserapportering

Arbetsförmedlingen är i utförandet av myndighetens kontrolluppdrag beroende av att leverantörer informerar myndigheten om avvikelser. I valfrihetstjänster som Rusta och matcha 2, kan det emellertid finnas incitament för leverantörer att inte avvikelserapportera, eftersom arbetssökande då kan välja att byta leverantör. Det är därför av betydelse att leverantörer av Rusta och matcha 2 som inte rapporterar avvikelser möter en kännbar konsekvens.

Såvida inte Arbetsförmedlingen har kännedom om ett förhållande som borde ha rapporterats som avvikelse av leverantör, är det svårt att påvisa att leverantör har brustit i sin avvikelserapportering. Svårigheten för Arbetsförmedlingen att påvisa brist (eller systematisk brist) avseende avvikelserapportering är en förklaring till att endast ett fåtal utredningsrapporter rörande bristande avvikelserapportering har skrivits. Låg grad av avvikelserapportering ingår dock som en faktor i riskbedömning och urval till leverantörsgranskningar. Kontroller som genomförs med anledning av låg avvikelserapportering, kan i sin tur medföra upptäckt och åtgärdande av andra brister i leverantörens tillhandahållande av insats, exempelvis rörande personaltäthet eller personalens kompetens.

I de kontroller som genomförts sedan avvikelseapplikationen driftsattes, det vill säga under perioden juni till december 2025, har 74 leverantörer bedömts ha avvikelseanmält i mycket låg omfattning. Av dessa har 7 ärenden rapporterats i form av utredningsrapport avseende bristande dokumentation, varav sanktionering skett i 5 av ärendena.

4.9 Applikation för pågående placeringsbeslut hos leverantör

Utveckling pågår av en applikation varigenom ärendenummer på pågående placeringsbeslut hos leverantörer kan sökas fram. Härmed underlättas olika typer av analyser och kontroller av både leverantörer och arbetssökande. Uppgift om pågående placeringsbeslut underlättar stickprovskontroller av deltagares närvaro, leverantörers avvikelseanmälan, schemalagda aktiviteter i överensstämmelse med handlingsplan och liknande. I dagsläget kan applikationen användas för tjänsterna Karriärvägledning och vissa arbetsmarknadsutbildningar. Arbete pågår med att lägga in tjänsterna Rusta och matcha 2 och Steg till arbete i applikationen.

5 Relaterade åtgärder

5.1 Utvecklade arbetssätt för styrning, dialog och uppföljning

Informationsutbytet mellan Arbetsförmedlingen och leverantörer rörande enskilda deltagare i insats, sker primärt via de rapporter som leverantörer redovisar till Arbetsförmedlingen. Härutöver föreligger behov av dialog och informationsutbyte mellan myndigheten och leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser kring exempelvis justerade avtalsvillkor, bedömningar i tolkningsfrågor, eller förändrade regelverk rörande arbetssökande. Inom insatsen Rusta och matcha 2 anordnar Arbetsförmedlingen regelbundet digitala informationsmöten med leverantörer för att informera och besvara frågeställningar om justerade avtalsvillkor eller regelverk.

En leverantörsutvecklingsmodell för ett enhetligt och målinriktat samarbete med leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser har arbetats fram under 2025. Syftet är att implementera ett strukturerat arbetssätt där styrning, dialog och uppföljning används för att säkerställa kvalitet, effektivitet och kontinuerlig förbättring i leveranser som är väsentliga för myndighetens uppdrag. Modellen kommer att implementeras under 2026.

5.2 Förbättrat informationsutbyte mellan myndigheter

Författningsändringar⁶ har möjliggjort ett utökat informationsutbyte mellan myndigheter, vilket är en viktig del för att stärka kontrollen av arbetsgivare, leverantörer och arbetssökande. Tills att den tekniska utvecklingen hunnit ikapp med lagstiftarens intentioner, sker mycket av informationsutbytet manuellt.

Nedan redovisas kortfattat befintligt informationsutbyte mellan myndigheter med bäring på uppdraget Stärkt kontroll av arbetssökande som deltar i arbetsmarknadspolitiska insatser hos leverantörer. En mer utförlig redogörelse lämnas i exempelvis Skatteverkets delredovisning av regeringsuppdrag att samordna utvecklingen av effektiv informationsdelning i arbetet mot brott,⁷ i vilket 14 myndigheter, inklusive Arbetsförmedlingen, medverkar.

5.3 Förbättrat informationsutbyte mellan kommunal vuxenutbildning och Arbetsförmedlingen

Från och med den 1 mars 2026 föreligger uppgiftsskyldighet mellan Arbetsförmedlingen och kommuner avseende Komvux-ärenden. En teknisk lösning som möjliggör ett digitalt informationsutbyte har utvecklats för ändamålet.

Genom lösningen kan kommuner rapportera viktiga händelser till Arbetsförmedlingen, exempelvis när en arbetssökande som har anvisats att söka utbildning har ansökt till denna, och vilka kurser denne eventuellt har antagits till. Kommuner kan även rapportera in den enskildes betyg vid slutförd kurs, eller ange avbrott om den arbetssökande inte slutför kursen. Effektiviseringen består för Arbetsförmedlingens del i att arbetsförmedlare får direktinformation från kommunerna, vilket minskar behovet av e-post, telefon och manuella kontakter, och frigör tid. Kommunerna får direktinformation om anvisade eller rekommenderade arbetssökande, vilket möjliggör bättre planering av komvuxverksamhet och stöd till deltagare. Arbetssökande får snabbare och mer korrekt stöd i övergången till studier vilket gör att fler förväntas söka, påbörja och genomföra utbildning.

Lösningen är en möjliggörare inför framtida utveckling genom att utgöra en grund för ett utökat informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner och andra externa partners.

⁶ SOU 2025:45 Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – några anslutande frågor

⁷ Regeringsbeslut Fi 2025/01460, 2025-06-26

5.4 Underrättelser från annan myndighet

Sedan augusti 2024 har Arbetsförmedlingen koncentrerat hanteringen av underrättelser från andra myndigheter. Underrättelserna avser både stöd till arbetssökande och arbetsgivare.

Underrättelserna gäller i första hand programbeslut. Den vanligaste ärendetypen är utlandsvistelse i program, en annan rör ärenden där det finns anledning att anta att personen har utvandrat. Misstänkt arbete eller svartarbete är också vanligt förekommande, likaså bolagsengagemang samt ändringar i uppehållstillstånd.

Under 2025 har ca 960 underrättelser från andra myndigheter mottagits och med anledning av informationen har ca 770 beslut återkallats.

5.5 Informationsutbyte med Utbetalningsmyndigheten

Våren 2025 erhöll Arbetsförmedlingen de första underrättelserna från Utbetalningsmyndigheten. Hittills har Arbetsförmedlingen mottagit 285 underrättelser om misstänkta felaktiga utbetalningar som är under utredning. Till och med december 2025 är 147 ärenden avslutade, vilket har resulterat i 3,3 miljoner kronor i konstaterade felaktiga utbetalningar, 19 polisanmälningar och 13,9 miljoner kronor i förhindrade felaktiga utbetalningar. Arbetet med att förbereda nya granskningsområden pågår löpande. Utbetalningsmyndigheten har utökat sina modeller för att även titta på felaktiga utbetalningar rörande arbetssökande som flyttat utomlands eller saknar tillstånd att vistas i landet, samt modeller som omfattar aktivitetsstöd samt underrättelser till a-kassa. Utbetalningsmyndigheten publicerar löpande statistik över sitt arbete.

Samarbetet med Utbetalningsmyndigheten omfattar Arbetsförmedlingens utbetalningar i form av ekonomiska förmåner eller stöd, men i dagsläget inte myndighetens utbetalningar avseende upphandlade arbetsmarknadspolitiska insatser. En utredning har tillsatts som ska titta på vilka ytterligare statliga utbetalningar som skulle kunna anslutas till Utbetalningsmyndighetens verksamhet, exempelvis leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser.

5.6 Informationsutbyte med Skatteverket

Arbetsförmedlingen kan sedan 2025-12-01 begära ut uppgifter från Skatteverkets tjänst Individuppgifter. Informationen används i samband med granskning av leverantör för att verifiera personalkompetens när leverantör anger att ett kompetensvillkor är uppfyllt genom individens tidigare arbetslivserfarenhet. Att leverantörers personal uppfyller avtalets krav på kompetens, ökar enligt Arbetsförmedlingens erfarenhet förutsättningarna för att leverantör följer avtal också i andra avseenden.

Under år 2026 planerar Arbetsförmedlingen att uppdatera valfrihetssystemet och i samband med det införa verifiering av resultat med uppgifter från Skatteverket. Härigenom stärks myndighetens förmåga att kontrollera att leverantör är berättigad till exempelvis resultatersättning för en deltagare som erhållit anställning.

5.7 Förstärkt identitetskontroll för arbetssökande med samordningsnummer

I maj 2025 infördes en förstärkning av identitetskontrollen för arbetssökande med samordningsnummer. Arbetsmarknadspolitiska program och insatser bör endast ges till personer som har ett samordningsnummer baserat på en styrkt identitet. Detta ger handläggaren en bättre överblick och stöd i ärenden som rör personer med samordningsnummer och bidrar till säkrare och mer effektiva beslut.

Hösten 2025 genomfördes ytterligare förstärkning i hanteringen av nyinskrivna arbetssökande med samordningsnummer, som inte längre har möjlighet att skriva in sig som arbetssökande via e-legitimation. Dessa individer hänvisas istället till underlagsinskrivning och att personligen besöka Statens servicecenter för att slutföra sin inskrivning. Syftet är att säkerställa att enbart personer med rätt att vistas och arbeta i Sverige får tillgång till arbetsmarknadspolitiska insatser och eventuell ersättning.

Parallellt härmed har en ny informationsuppgift om arbetssökandes medborgarskap tillkommit i handläggaryvn. Informationen gör det enklare att bekräfta att den arbetssökande har rätt att arbeta och vistas i landet, vilket i förlängningen leder till mer rättssäkra och korrekta beslut.

Utveckling pågår för att implementera en automatiserad inhämtning från Migrationsverket för att få uppgifter om uppehålls- och arbetstillstånd för tredjelandsmedborgare utanför etableringsprogrammet. Uppgifterna kommer att bidra till att Arbetsförmedlingen kan säkerställa rätten till inskrivning och att ta del av Arbetsförmedlingens insatser. Korrekt inskrivning motverkar risken för felaktiga utbetalningar och förhindrar bidragsbrott. Planerad driftsättning är våren 2026.

5.8 Pågående fördjupad analys utifrån slutrapport enligt regleringsbrev 2024: Motverka felaktiga utbetalningar till företag

Arbetsförmedlingen fick i regleringsbrevet för 2024 uppdrag att fortsätta utveckla och förstärka arbetet med korrekta utbetalningar, i syfte att motverka kriminella och oseriösa aktörer samt minska fusk och felaktiga utbetalningar. En del av uppdraget bestod i att analysera och redovisa riskerna i förhållande till leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser och arbetsgivare som anställer med stöd, inklusive risker som kan uppstå i samspelet mellan dessa system.

I återrapporten framhåller Arbetsförmedlingen olika samarbeten mellan leverantörer, arbetsgivare och arbetslösa som syftar till att maximera stöden från välfärdssystemet och innebär risk för felaktiga utbetalningar. För att bättre förstå och kunna rikta insatser dit de kan ge störst effekt, har myndigheten inlett en djupare analys av risker i detta potentiella samspel.

Analysen är avgränsad till leverantörer av de arbetsmarknadspolitiska insatserna, Kundval Rusta och Matcha och Rusta och Matcha 2, och arbetsgivare som anställer med stöd. Syftet är att identifiera eventuella oegentligheter och vidta lämpliga åtgärder för att förhindra framtida felaktiga utbetalningar.

5.9 Pågående arbete för att stärka myndighetens tekniska förmåga inom kontrollarbetet

Arbetsförmedlingen arbetar för att stärka myndighetens tekniska förmågor inom kontrollarbetet och utveckla lösningar för att säkerställa ett mer proaktivt och träffsäkert kontrollarbete.

6 Verksamhetsområde Korrekta utbetalningar

Arbetsförmedlingens målbild tydliggör att myndigheten ska arbeta aktivt med att såväl förhindra felaktiga utbetalningar, oseriösa aktörer samt grov och organiserad brottslighet, som att arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd används i enlighet med regelverket. Myndighetens generaldirektör har mot bakgrund av detta beslutat att inrätta ett nytt verksamhetsområde för Arbetsförmedlingens kontrollverksamhet; Verksamhetsområde Korrekta utbetalningar (VO KU).

Inrättandet av Verksamhetsområde Korrekta utbetalningar förväntas öka myndighetens samlade förmåga att upptäcka oegentligheter genom fler och utökade kontroller av felaktiga utbetalningar till leverantörer, arbetsgivare och arbetssökande samt fokus på samverkan inom arbetet mot organiserad brottslighet. Vidare ska det nya verksamhetsområdet bidra till att etablera ett systematiserat och effektivt informationsutbyte inom myndigheten och tillsammans med andra myndigheter.